

Právna pomoc

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters) Španielsko

1 Aké náklady sú spojené so súdnym konaním a kto ich za normálnych okolností znáša?

V Španielsku patrí výkon spravodlivosti do verejnej služby a poskytuje sa bezplatne. Za využívanie služby sa neplatia žiadne poplatky ani náklady. Súdne spory však zvyčajne prinášajú určité trovy konania, ktoré zahŕňajú najmä tieto prvky:

1. odmeny pre advokáta (*abogado*) a súdneho zástupcu (*procurador*);
2. trovy vzniknuté v súvislosti s uverejnením oznámení v úradných vestníkoch;
3. požadované zálohy na podanie určitých odvolaní;
4. platby pre znalcov.

Vo všeobecnosti platí, že tieto trovy musí dotknutý účastník konania uhradiť vopred. Na konci konania musí súd rozhodnúť, kto by mal tieto trovy nakoniec znášať, a to prostredníctvom tzv. príkazu na náhradu trov konania (*condena en costas*), ktorý sa riadi zásadou „platí strana, ktorá prehrá spor“.

2 Čo presne je právna pomoc?

Podľa článku 119 španielskej ústavy je právna pomoc postup, pri ktorom osoby, ktoré môžu preukázať nedostatok finančných prostriedkov, získajú rad výhod, ktoré zahŕňajú najmä oslobodenie od platenia odmien advokáta a súdneho zástupcu a trov konania vzniknutých v súvislosti s výpoveďami znalcov, so zárukami, súdnymi poplatkami atď.

Konkrétne takéto platby zahŕňajú tieto prvky:

1. právne poradenstvo pred súdnym konaním;
2. odmeny pre advokáta a súdneho zástupcu;
3. trovy vzniknuté v súvislosti s uverejnením oznámení v úradných vestníkoch;
4. požadované zálohy na podanie určitých odvolaní;
5. platby pre znalcov.

Len v prípade cezhraničných sporov [po reforme zákona o právnej pomoci (*Ley de asistencia Jurídica Gratuita*) prostredníctvom zákona č. 16/2005 z 18. júla 2005, ktorým sa zosúladiť so smernicou 2002/8/ES] boli medzi uvedené práva zahrnuté tieto položky:

- a) tlmočnicke služby;
- b) preklad dokumentov;
- c) cestovné náklady, ak sa požaduje osobná prítomnosť;
- d) obhajoba advokátom a zastupovanie súdnym zástupcom, aj keď to nie je potrebné, ak to súd vyžaduje

v záujme zaručenia rovnosti strán.

3 Aké sú požiadavky na účely poskytnutia právnej pomoci?

Všetci občania EÚ, ktorí môžu preukázať, že nemajú dostatok prostriedkov (v prípade cezhraničných sporov sa toto pravidlo vzťahuje len na fyzické osoby).

a) Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí majú oprávnený pobyt v Španielsku alebo ktorých právo sa uznáva v medzinárodných dohovoroch (napr. v dohovoroch o medzinárodných únosoch detí) majú takisto na toto právo nárok, a to za rovnakých podmienok ako občania EÚ.

b) V zamestnaneckých veciach každá zamestnaná osoba bez ohľadu na jej štátnu príslušnosť a finančné prostriedky.

c) Verejnoprospešné združenia a nadácie.

V trestných, správnych a predbežných správnych konaniach: cudzinci, ak preukážu, že nemajú dostatok prostriedkov na vedenie súdneho sporu, a to aj v prípade, že nemajú v Španielsku oprávnený pobyt.

Bez ohľadu na existenciu prostriedkov na vedenie súdneho sporu sa právo na právnu pomoc udeľuje obetiam rodovo motivovaných trestných činov, terorizmu a obchodovania s ľuďmi, ako aj maloletým deťom a osobám s mentálnym postihnutím, ak sú obeťami zneužívania alebo zlého zaobchádzania. Toto právo sa rozširuje na ich pozostalých rodinných príslušníkov v prípade úmrtia obete za predpokladu, že neboli páchatelmi.

Podobne, bez ohľadu na existenciu prostriedkov na vedenie súdneho sporu, sa právna pomoc poskytuje osobám, ktoré preukážu trvalé následky v dôsledku nehody, ktoré im v plnom rozsahu bránia vykonávať ich bežné zamestnanie alebo povolanie, a osobám, ktoré potrebujú pomoc iných osôb, ak je predmetom sporu návrh na náhradu spôsobenej škody.

Na pracovných súdoch na obhajobu v súdnom konaní – pracovníci a príjemcovia dávok zo systému sociálneho zabezpečenia bez potreby preukázať nedostatok zdrojov.

V prípade cezhraničných sporov sa toto právo môže získať, ak dotknutá osoba môže preukázať, že nedokáže uhradiť trovy konania z dôvodu rozdielnych životných nákladov v členskom štáte, kde táto osoba býva, a v Španielsku.

4 Poskytuje sa právna pomoc pri všetkých druhoch konaní?

Právnu pomoc možno poskytnúť vo všetkých typoch konaní, či už sporových alebo nesporných, zahŕňajúcich sumy presahujúce 2 000 EUR s výnimkou prípadov, že je vo veci nutná pomoc advokáta, a týka sa všetkých postupov, odvolaní, ktoré možno podať, a výkonu rozsudkov.

V prípade konaní zahŕňajúcich sumy nižšie ako 2 000 EUR, v ktorých sa nevyžadujú služby advokáta a súdneho zástupcu, možno o právnu pomoc požiadať aj vtedy, ak má druhý účastník konania právne zastúpenie alebo ak sudca alebo súd výslovne nariadi zabezpečiť rovnosť medzi účastníkmi konania.

5 Existujú osobitné postupy v prípade núdze?

Existuje možnosť predbežného určenia, buď advokátskou komorou (*Colegio de Abogados*) najneskôr do 15 pracovných dní od doručenia žiadosti, alebo na základe súdneho príkazu.

6 Kde môžem získať formulár žiadosti o poskytnutie právnej pomoci?

Na oddelení právneho poradenstva (*Servicio de orientación jurídica*) advokátskych komôr, v kanceláriách súdnych úradníkov (*Decanatos de los Juzgados*) a v provinčných komisiách právnej pomoci (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Generálna rada advokátskej komory (*Consejo General de la Abogacía Española*) sprístupňuje občanom

internetový portál zameraný na právnu pomoc ([Justicia Gratuita](#)), kde je okrem iného možné vyplniť formulár žiadosti o právnu pomoc alebo si overiť, či spĺňate finančné podmienky požadované na poskytnutie právnej pomoci, hoci je vždy potrebné predložiť dokumenty a žiadosť spôsobom, ktorý je uvedený ďalej.

Kde podať žiadosť

Žiadosti o právnu pomoc spolu s príslušnou dokumentáciou treba podať na oddelenie právneho poradenstva advokátskej komory v mieste, kde sa nachádza súd rozhodujúci v hlavnom konaní, alebo na súd v mieste domicilu žiadateľa, ak sa konanie nezačalo.

7 Ktoré doklady treba predložiť spolu so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci?

Dokumenty týkajúce sa týchto záležitostí:

1. finančnej situácie dotknutej osoby a členov jej najbližšej rodiny;
2. osobných a rodinných okolností;
3. požadovanej právnej ochrany.

Konkrétne ide o tieto dokumenty:

- Potvrdenie o platbe dane z príjmov právnických osôb (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedad*) (v prípade právnických osôb).
- Fotokópia vyhlásenia o verejnoprospešnosti alebo zápisu do registra nadácií (*Registro de Fundaciones*) (v prípade právnických osôb).
- Potvrdenie o vlastníctve majetku (*Certificado de signos externos*) vydané miestnymi orgánmi v mieste domicilu žiadateľa.
- Potvrdenie o registrácii pobytu (*Certificado de empadronamiento*).
- Potvrdenie od INEM o období trvania nezamestnanosti a poberaní dávok.
- Potvrdenie o poberaní štátneho dôchodku (*Certificado de cobro de pensiones publicas*).
- Potvrdenie štátnej verejnej služby zamestnanosti (*Servicio Público de Empleo Estatal - SPEE*) o poberaní dávok v nezamestnanosti a o období, na ktoré sa poskytujú.
- Iné dokumenty (akýkoľvek dokument preukazujúci tvrdené skutočnosti).

V záujme urýchlenia procesu podávania žiadostí však môžu advokátske komory požiadať o viaceré z týchto osvedčení v mene účastníkov konania, ak na to majú výslovné splnomocnenie.

8 Kde môžem podať žiadosť o poskytnutie právnej pomoci?

Žiadosti o právnu pomoc treba podať na oddelenie právneho poradenstva advokátskej komory v mieste, kde sa nachádza súd rozhodujúci v hlavnom konaní, alebo na súd v mieste domicilu žiadateľa, ak sa konanie nezačalo. V druhom uvedenom prípade musí súd žiadosť bezodkladne zaslať miestne príslušnej advokátskej komore.

Tieto komory sú určené na to, aby vystupovali ako orgán prijímajúci žiadosti v rámci cezhraničných súdnych sporov. V takýchto sporoch je orgánom podávajúcim žiadosť advokátska komora, ktorá je príslušná obvyklému miestu pobytu alebo domicilu žiadateľa.

Európsky občan, ktorého štát je súčasťou Európskej dohody o zasielaní žiadostí o právnu pomoc, môže podať žiadosť na ústredný orgán určený v jeho štáte na vykonávanie uvedenej dohody.

Žiadosť sa musí podať pred začiatkom konania alebo v prípade, že je účastník konania podávajúci žiadosť o právnu pomoc odporcom, pred vznesením námietky voči návrhu. Navrhovateľ aj odporca však môžu následne požiadať o právnu pomoc, ak dokážu, že ich finančná situácia sa zmenila.

9 Ako zistím, či mám nárok na právnu pomoc?

Advokátska komora môže prijať tieto predbežné rozhodnutia:

a) oznámiť dotknutej osobe, že žiadosť obsahuje nedostatky, ktoré treba odstrániť do desiatich dní, v opačnom prípade bude žiadosť uzavretá;

b) vyhlásiť, že žiadosť je neprípustná a nedôvodná, a oznámiť túto skutočnosť komisii pre právnu pomoc;

c) vyhlásiť, že žiadosť spĺňa právne požiadavky; v takom prípade najneskôr do 15 dní určí advokáta, pričom túto skutočnosť oznámi komore súdnych zástupcov (*Colegio de Procuradores*), aby táto komora do troch dní určila súdneho zástupcu. Na konečné schválenie advokátska komora postúpi žiadosť komisii pre právnu pomoc.

Ak advokátska komora nedokáže rozhodnúť do 15 dní, žiadateľ musí svoju žiadosť zaslať priamo komisii pre právnu pomoc, ktorá musí bezodkladne rozhodnúť o predbežnom určení advokáta (*abogado*) a súdneho zástupcu (*procurador*), pričom overí informácie a dokumenty.

Konečné rozhodnutie o poskytnutí alebo neposkytnutí právnej pomoci musí komisia pre právnu pomoc prijať najneskôr do 30 dní od doručenia spisu. Ak sa do 30 dní rozhodnutie stále neprijme, potvrdia sa predbežné rozhodnutia prijaté advokátskou komorou a komorou súdnych zástupcov.

Toto rozhodnutie sa musí do troch dní oznámiť žiadateľovi, advokátskej komore, komore súdnych zástupcov a súdu rozhodujúcemu v konaní alebo predsedajúcemu sudcovi, ak sa konanie ešte nezačalo.

10 Čo by som mal(-a) urobiť, ak mám na právnu pomoc nárok?

Ak ste žalobca, žiadosť musíte podať pred začatím konania advokátskej komore v mieste, kde sa nachádza súd rozhodujúci v konaní vo veci samej, alebo vyššiemu súdu v mieste bydliska žiadateľa.

1. Ak ste odporca, žiadosť musíte predložiť pred vznesením námietky proti nároku. Návrh podaný odporcom konanie neprerušuje; súd však môže z vlastného podnetu alebo na žiadosť dotknutej osoby nariadiť prerušenie konania, a to až do rozhodnutia o priznaní alebo zamietnutí právnej pomoci.

V prípade cezhraničných sporov, v ktorých sa žiada o právnu pomoc na účely obrátenia sa na súd v inom členskom štáte, sa žiadosť môže predložiť aj advokátskej komore (v prípade osôb s pobytom v Španielsku dotknutých sporom v inom štáte) v mieste obvyklého pobytu alebo domicilu žiadateľa.

11 Kto vyberá môjho právneho zástupcu, ak mám nárok na právnu pomoc?

Všeobecným pravidlom je, že advokáta určuje na základe rotačného systému advokátska komora. Dotknutá osoba si však môže určiť svojho vlastného advokáta za predpokladu, že sa advokát vzdá práva na akúkoľvek odmenu za svoje služby.

12 Pokrýva právna pomoc všetky trovy konania?

Pokrýva tieto trovy konania:

1. právne poradenstvo pred súdnym konaním;
2. odmeny pre advokáta a súdneho zástupcu;
3. trovy vzniknuté v súvislosti s uverejnením oznámení v úradných vestníkoch;
4. požadované zálohy na podanie určitých odvolaní;
5. platby pre znalcov;
6. zníženie poplatkov za notárske listiny a osvedčenia z katastra nehnuteľností a obchodného registra o 80 %.

Okrem toho sa v prípade cezhraničných sporov pokrývajú tlmočnicke a prekladateľské služby a cestovné, ak súd konajúci vo veci považuje osobnú prítomnosť za nevyhnutnú.

13 Kto znáša ďalšie náklady, ak mám nárok len na obmedzenú právnu

pomoc?

Ak je príjem vyšší ako dvojnásobok, ale nie vyšší ako päťnásobok zákonnej minimálnej mzdy, komisia pre právnu pomoc môže výnimočne poskytnúť právnu pomoc na základe osobných a rodinných okolností žiadateľa.

Zohľadňujú sa rodinné okolnosti žiadateľa, počet detí alebo nezaopatrených rodinných príslušníkov, súdne poplatky a iné trovy konania vzniknuté v súvislosti so začatím konania alebo iné trovy konania podobného charakteru, ktoré sa objektívne posúdia, a v každom prípade, ak má žiadateľ štatút predka početnej rodiny osobitnej kategórie.

Za rovnakých podmienok, aké sa uvádzajú v predchádzajúcom odseku, možno právnu pomoc poskytnúť na základe zdravotného stavu žiadateľa a osobám so zdravotným postihnutím, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 zákona č. 51/2003 z 2. decembra 2003 o rovnosti príležitostí, nediskriminácii a univerzálnej dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj osobám, na ktoré sú odkázané, ak tieto osoby v konaniach konajú v ich mene a v ich záujme za predpokladu, že tieto konania súvisia so stavom ich zdravia alebo postihnutia, ktorým sa odôvodňuje toto výnimočné uznanie.

V takýchto prípadoch musí dotknutá komisia pre právnu pomoc výslovne určiť, ktoré výhody stanovené v článku 6 sa na žiadateľa vzťahujú.

Trovy konania musí uhradiť dotknutá osoba v závislosti od rozhodnutia súdu o trovách. Ak sa druhému účastníkovi konania nariadi, aby uhradil trovy konania, čiastočný príjemca si od neho vymôže všetky trovy konania, ktoré prípadne vynaložil.

V prípade občanov s bydliskom v inom členskom štáte EÚ sa uvedené pravidlo uplatňuje prudenciálnym spôsobom, pričom sa zohľadňuje životná úroveň v štáte bydliska, aby sa zabránilo poškodeniu žiadateľa.

14 Vzťahuje sa právna pomoc aj na odvolania?

Po tom, ako sa uznalo právo na právnu pomoc pre spor, pomoc sa vzťahuje sa na všetky konania a udalosti súvisiace so sporom vrátane výkonu, ak k nemu dôjde do dvoch rokov od vydania rozsudku na prvom stupni, ako aj na všetky odvolania proti rozsudkom v tom istom spore a to bez toho, aby bolo potrebné podať ďalšiu žiadosť.

15 Môže byť právna pomoc odňatá pred ukončením konania (alebo dokonca zrušená po ukončení konania)?

Rozhodnutie o poskytnutí právnej pomoci možno zrušiť, ak bolo získané na základe nesprávneho vyhlásenia, klamstva alebo opomenutia na strane žiadateľa.

Právna pomoc sa môže prestať vyplácať, ak sa finančná situácia osoby, ktorej bola poskytnutá, v priebehu troch rokov zlepšila.

V oboch týchto scenároch platí všeobecné pravidlo, že trovy znáša účastník konania, ktorý spor prehrá.

16 Môžem namietiť proti zamietnutiu poskytnutia právnej pomoci?

Proti rozhodnutiu o právnej pomoci môžete podať odvolanie písomne priamo komisii pre právnu pomoc do desiatich dní od oznámenia rozhodnutia. O vašom odvolaní rozhodne príslušný súd.

17 Má žiadosť o právnu pomoc za následok prerušenie plynutia premlčacej lehoty?

V súlade s článkom 16 zákona o právnej pomoci takáto žiadosť v zásade konanie nepozastavuje. S cieľom zabrániť premlčaniu práva na podanie žaloby alebo odopretiu práva ktoréhokoľvek účastníka na súdne konanie v dôsledku uplynutia lehoty však môže súdny úradník bez návrhu alebo na žiadosť účastníkov konania nariadiť pozastavenie plynutia lehoty, až kým sa nerozhodne o poskytnutí právnej pomoci, alebo v prípade dočasného vymenovania advokáta a súdneho zástupcu v prípadoch, ak je právne zastúpenie povinné alebo sa vyžaduje

v záujme spravodlivosti za predpokladu, že žiadosť bola podaná v rámci lehôt stanovených v právnych predpisoch upravujúcich občianske súdne konania.

Ak sa žiadosť podala pred začatím konania a žaloba môže byť dotknutá koncom premlčacej alebo prekluzívnej lehoty, potom sa takáto lehota preruší alebo pozastaví až do predbežného určenia advokáta a v prípade, že je to povinné, súdneho zástupcu poskytujúceho právnu pomoc, ktorý koná v mene žiadateľa; a v prípade, že takého určenie je možné, až do vydania konečného správneho rozhodnutia o tom, či sa má poskytnúť právna pomoc.

Premičacia lehota začne znovu plynúť, keď advokátska komora žiadateľovi oznámi dočasné určenie advokáta alebo keď komisia pre právnu pomoc vydá rozhodnutie o poskytnutí právnej pomoci, pričom v oboch prípadoch začne uvedená lehota plynúť do dvoch mesiacov od podania žiadosti.

■ Posledná aktualizácia: 24/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.